

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

SLOVENIAN WORLD CONGRESS

II. SREČANJE

SLOVENSKIH ZDRAVNIKOV DOMA IN PO SVETU

Ljubljana, Nova Gorica, od 20. do 23. oktobra 1999

VSEBINSKO POROČILO

Ob koncu uspešnega lanskoletnega srečanja slovenskih zdravnikov doma in po svetu je bil ustanovljen iniciativni odbor. Ta je sklenil, da bo naslednje srečanje letos, nato pa na dve leti. Po okriljem Svetovnega slovenskega kongresa, ob sodelovanju Zdravniške zbornice Slovenije in Slovenskega zdravniškega društva je potekalo srečanje od 20. do 23. oktobra 1999 v Ljubljani in v Novi Gorici. Iz tujine so se srečanja udeležili slovenski zdravniki iz ZDA, Kanade, Avstralije, Nemčije, Avstrije, Italije, Argentine, zdravniki iz Slovenije pa so se jim v večjem številu pridružili v Novi Gorici. Pripravljeni odbor je namreč sklenil, da bo del programa srečanja slovenskih zdravnikov doma in po svetu skupen programu 136. skupščine Slovenskega zdravniškega društva.

Program smo zasnovali iz uvodnega predavanja dr. Franka Naeymi-Rada o uporabnosti računalnika v medicini ter glavnih tem v obliki okroglih miz in predstavitev, ki so bile naslednje:

- problematika zdravstvene politike,
- etika v zdravstvu - odnos zdravnika do bolnika,
- predstavitev dela slovenskih zdravstvenih raziskovalcev doma in po svetu,
- predstavitev novejših dosežkov pri odkrivanju in zdravljenju bolezni srca in ožilja v Sloveniji,
- depresija in samomori
- sodelovanje med zdravniškimi organizacijami v Sloveniji.

Poleg tega smo organizirali ogled Kliničnega centra, v soboto, zadnji dan srečanja pa še krajši izlet po Tolminskem.

Srečanje, ki smo ga začeli v sredo, 20. oktobra popoldan s predseminarsko okroglo mizo in nadaljevali v četrtek z uradno otvoritvijo je potekalo v dvorani upravne stavbe delniške družbe Lek v Ljubljani, Verovškova 57.

Po uvodnemu pozdravu dr. Marije Bernik, ki je bila kot lani tudi letos med najzaslužnejšimi za pripravo programa, in po dobrodošlici generalnega direktorja delniške družbe Lek Metoda Dagonje je prim. dr. Janez Zajec, državni sekretar Ministrstva RS za zdravstvo predstavil sodelujoče na predseminarski okrogli mizi o Problematiki zdravstvene politike. Osnovna stališča o tej tematiki je dr. Zajec uvedel s predstavitev vizije razvoja zdravstva v Sloveniji. Le ta se vedno bolj oblikuje v smeri uskladitve med razpoložljivimi sredstvi za vse dražje zdravstvene storitve in pravicami zavarovancev. Vsled tega bo potrebno opraviti racionalizacijo bolniških postelj, določiti število bolnišnic - zlasti porodnišnic in

nasploh skrbeti za gospodarnejše poslovanje zdravstvenih ustanov. Vse bolj sta pomembni uvedba zasebnega zdravstvenega dela in oblikovanje zavesti posameznika za večjo skrb za svoje zdravje, kar naj bi se odrazilo tudi v razvoju prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja.

Prim. Majda Ana Kregelj Zbačnik poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije, predsednica parlamentarnega odbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko je predložila najvažnejše naloge na področju zdravstvene politike otrok in mladostnikov v Sloveniji v 21. stoletju. Marko Bitenc, predsednik Zdravniške zbornice Slovenije je predstavil možnosti za trženje slovenskega zdravstva, ki ga odlikujeta predvsem konkurenčna kakovost in mednarodna prepoznavnost kar nekaj medicinskih strokovnjakov. Franc Košir, generalni direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS ju predstavil načrte za vzpostavitev enotnega sistema dolgotrajne nega za vse, ki so je potrebni in vzpostavitev enotnega obveznega zavarovanja za dolgotrajno nego. Osnovni namen tega je predvsem uveljavitev enakih pravic in pogojev do nege. Dr. Silvester Lango, ortoped v zasebni praksi v New Yorku je opisal zasebno bolnišnično zdravljenje v ZDA.

Prvi dan srečanja smo zaključili z zanimivim ogledom lekarniškega muzeja družbe Lek.

V četrtek, 21. oktobra smo s pozdravnimi nagovori dr. Jožeta Bernika, predsednika Svetovnega slovenskega kongresa, Andreja Bručana, predsednika iniciativnega odbora srečanj slovenskih zdravnikov doma in po svetu, Janeza Podobnika, predsednika Državnega zbora Republike Slovenije, Zorka Pelikana, predstavnika Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Marka Bitenca, predsednika Zdravniške zbornice Slovenije in prof. dr. Pavla Poredoša predsednika Slovenskega zdravniškega društva srečanje tudi začeli. Sledilo je uvodno predavanje dr. Franka Naeymi-Rada, predsednika Intelligent Medical Objects iz ZDA o uporabi računalnika v medicini. Predavatelj je opisal značilnosti odnosa zdravnik-bolnik kakor tudi splošno in poklicno izobraževanje na področju medicine v naslednjem tisočletju s stališča možnosti uporabe računalnika in z njim povezanimi zdravniškimi podatkovnimi bazami.

Popoldansko okroglo mizo Etika v zdravstvu, odnos zdravnika do bolnika sta koordinirala akad. prof. dr. Jože Trontelj in dr. Božidar Voljč. Dr. Dušan Gojkovič iz ZDA je govoril o vplivu gospodarstva, okolja in kulture na odnos med bolnikom in zdravnikom in tudi na etiko v zdravstvenem varstvu nasploh. Nema lokrat se mora zdravnik soočiti s problemom, ko mora bolniku izbrati ne zanj najboljše zdravljenje, ampak ga mora uskladiti s finančnimi pogoji, ki jih narekujejo socialni položaj bolnika, odnosi z zavarovalnico in pogoji, ki jih določa državna politika. Dr. Silvester Lango je nanizal vrsto izkušenj, ko odnos zdravnik-bolnik zaznamujejo vpletanja medijev in zlasti prava, ko mora zdravnik upoštevati tudi lastno pravno in poklicno varnost. Dr. Cvijeta Pahljina, psihiatrinja v zasebni praksi, ki vodi ambulanto za pomoč v duševni stiski v Celju, je predstavila etična vprašanja v odnosu zdravnika do bolnika. Poudarila je občutljivost tega odnosa zlasti do oseb, ki iščejo pomoč pri psihiatru. Vesna Gorup, predstavnica Združenja slovenskih študentov medicine je v predstavitvi z naslovom: Interdisciplinarni zdravstvena ekipa nakazala potrebo in možnosti celovitejšega pristopa do bolnika, ki ne obsega le odnos zdravnika ampak vključuje tudi strokovnjake drugih področij medicine, fizioterapije, sociologije, farmacije, psihologije. V razpravi so udeleženci največkrat izpostavili vprašanje Ali in v koliki meri naj bo medicina profitna stroka? Zaključne misli so bile enotne: najpomembnejši je bolnik in njegovo zaupanje do zdravnika.

Pred predstavitvijo del slovenskih zdravstvenih raziskovalcev doma in po svetu je navzočim namenil pozdravne besede minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marinček. Predstavitve sta povezovala akad. prof. dr. Matija Horvat in Branko Zorn, sodelovali pa so: dr. Matevž Kržan (Intervencijska nevrofiziologija), doc. dr. Mojca Kržan (Reaktivni odgovor astrocitov po eksperimentalni možganski poškodbi), asis. Branko Zorn (Kriptorhizem: zakaj njegova pojavnost narašča?), doc. dr. Tadej Battelino (Molekularna in klinična genetika v pediatrični endokrinologiji), Paula Misija in mag. Slobodan Pavlovič (Vpliv depresivnih motenj na invalidnost delavcev po vojni v BiH), dr. Theresa I. Kepic in dr. Frank Naeymi-Rad (Ukrepanje pri potvarjanju medicinskih informacij na medmrežju - internetu).

Ob 19. uri smo se v restavraciji hotela Austrotel zbrali na spoznavnem večeru.

V petek, 22. oktobra dopoldne smo pripravili strokovni ogled Kliničnega centra v Ljubljani po skupinah. Potem smo zbrani v predavalnici KC prisluhnili predstavitvi novjših dosežkov pri odkrivanju in zdravljenju bolezni srca in ožilja v Sloveniji. Sodelovali so: doc. dr. Tone Gabrijelčič, prof. dr. Peter Rakovec in doc. dr. Borut Geršak. Natančneje so nam predavatelji opisali premostitvene operacije venčnih arterij brez uporabe zunajtelesnega krvnega obtoka in navedli nekaj važnejših statističnih podatkov o teh operacijah v Sloveniji. Doc. dr. Borut Geršak pa je s posnetki kirurškega posega na aorti in mitralni zaklopki nadvse nazorno opisal potek operacije zamenjave zaklopk na delujočem srcu.

Po kosilu smo se odpravili proti Novi Gorici. V dvorani Primorskega dramskega gledališča, kjer je potekala tudi 136. skupščina Slovenskega zdravniškega društva, smo pripravili okroglo mizo o depresiji in samomorih. Doc. dr. Slavko Zihelr je uvodoma predstavil sodelujoče in kasneje tudi vodil razgovor. O samomorilnosti predvsem med mladimi in njenih vzrokih v Argentini je spregovoril dr. Marko Križ. Činitelji smrti so povezani z rastočo nezaposlenostjo, vseslabšim socialnim položajem, rastočim uživanjem mamil in pomanjkanjem smisla življenja. Dr. Tomislav Žargaj iz ZDA je govoril o samomoru kot mitu in dejstvu. Dr. Dušan Gojkovič, prav tako psihiater iz ZDA je orisal samomor kot medicinski, moralni, etični in družbeni problem. Opozoril je na pomembnost preventivnih ukrepov z dejavniki tveganja ter opisal klinično zdravljenje depresivnih oseb v ZDA, kjer je vse večja pozornost obrnjena k genetskim faktorjem, vlogi nepopolne družine ter k pojavnosti samomorov pri otrocih in mladostnikih. O samomoru in pretiranem uživanjem mamil je več povedal dr. Bernard Špacapan iz Italije. Možnost samomora med bolniki, ki uživajo mamila v ZDA je kar dvajsetkrat večja kot pri splošni populaciji. Podobno kažejo podatki v Italiji, kjer narašča tudi alkoholizem, drugi najpomembnejši vzrok samomora. Različne vloge zdravnika ob problemu samomora je predstavila doc. dr. Onja Tekavčič Grad. Zdravnik je pri lahko bolniku v pomoč in oporo, lahko nastopi kot raziskovalec, zgodi pa se, da tudi sam postane depresiven ali žalujoči za bolnikom, ki je napravil samomor.

V sklopu 136. skupščine Slovenskega zdravniškega društva so asist. mag. Marko Bitenc, predsednik Zdravniške zbornice Slovenije, prof. dr. Pavel Poredoš, predsednik Slovenskega zdravniškega društva in Konrad Kuštrin, predsednik sindikata zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije FIDES predstavili svoja videnja sodelovanja med zdravniškimi organizacijami v Sloveniji. Predstavitvi je sledila razprava.

Udeleženci skupščine zdravniškega društva in srečanja slovenskih zdravnikov doma in po svetu so se zvečer zbrali v hotelu Sabotin. Navzoče je pozdravil dr. Marjan Jereb, minister

za zdravstvo, ki je ob tej priložnosti tudi slavnostno podelil naziv primarij slovenskim zdravnikom.

V soboto, 23. oktobra smo pripravili celodnevni izlet. Ogledali smo si muzej Soške fronte v Kobaridu, se pomudili i v Zatočninu na delovnem kosilu ter se na poti proti Ljubljani ustavili še v mestnem muzeju v Idriji.

ZAKLJUČKI

Udeleženci so ocenili, da je bil program letošnjega srečanja kvaliteten, tako glede izbranih tem kakor tudi glede predavateljev. Predlagali so smernice za pripravo srečanj slovenskih zdravnikov doma in po svetu v prihodnje. Potrdili pa so tudi program dela iniciativnega odbora, ki je bil izvoljen na lanskoletnem srečanju.

- Naslednje srečanje slovenskih zdravnikov doma in po svetu bo v jeseni leta 2001. V programu naj bo več časa namenjenega razpravam.
- Odbor bo posredoval informacije o prostih zdravniških mestih, o možnostih študijskih izmenjav, opravljanja specializacij, kratkotrajnih bivanj na klinikah v Sloveniji in po svetu (objava v ISIS-u, Zdravniškem vestniku, Glasilu SSK, na intranetu). Informacije bodo dosegljive na sedežu Zdravniške zbornice Slovenije in na tajništvu SSK.
- Nadaljuje se z zbiranjem naslovov in podatkov o slovenskih zdravnikih po svetu.
- Prouči se možnost za olajšanje pogojev za pridobitev dovoljenj za opravljanje zdravniškega poklica (tudi specializacij) v Sloveniji zdravnikom slovenskega rodu po svetu v primerjavi s tujci. Možnosti sprejema posebnega pravilnika naj prouči Zdravniška zbornica;
- Medicinski fakulteti v Ljubljani in drugim zdravstvenim organizacijam v Sloveniji odbor predlaga, da v okviru svojih programov (izobraževalnih, znanstveno-raziskovalnih) povabijo k sodelovanju slovenske strokovnjake iz tujine.
- Odbor predlaga, da na občne zборе, kongrese, strokovna srečanja itd., ki jih prirejajo zdravniki v Sloveniji prejmejo vabila tudi slovenski zdravniki iz tujine.
- Odbor predlaga srečanja slovenskih zdravnikov po posameznih državah, kjer ti živijo.
- Slovenskemu zdravniškemu društvu IO MSSZ priporoči, da v njegovem okviru ustanovi združenje oz. sekcijo slovenskih zdravnikov po svetu.
- Nudjenje pomoči pri vračanju slov. zdravnikov v Slovenijo (pridobivanje potrebne dokumentacije) itd.

Zapisala
Jana Podobnik